

*Vă dăruiesc vouă și
urmașilor voștri
demnitatea lupului.
Nu uitați că sunteți
fiii lui Zamolxis –
Marele Lup Luminos.
Doar gândiți-vă la
asta când vi se
pare greu și curajul
vă va reveni imediat.*

Capitolul I

Ploaia

Era o după-amiază fierbinte la mijlocul lui Cireșar. Din când în când, țârâitul greierilor, fâlfâitul de aripi al păsărilor ce căutau răcoarea printre crengile brazilor, behăitul turmelor de oi sau zgomotele îndepărtate ce veneau din satul aflat în vale întrerupeau liniștea muntelui. Urcam spre altarul de piatră al strămoșilor cu brațul plin de florile vindecătoare culese. Le-am ales special pe cele cărora le plăcea apa și aveau puterea de a dezlega ploaia, unele din grădina mea, altele de la liziera pădurii, de pe unde s-a mai păstrat puțină umezeală. Pe pajiște, abia mai găsisem câteva fire de drăgaică printre ierburile uscate de secetă. O luasem pe cursul unui torent secăt demult, pentru a ajunge mai repede, iar pietrele mi se rostogoleau sub tălpi.

De mai bine de o lună, o căldură nefirească pe aici a secăt aproape toate apele. Grâul s-a chircit, fructele abia legate au căzut din pomi, iar apa fântânilor scădea și ea văzând cu ochii. De data aceasta, întreaga vină o purta Vâlva apelor, care avea iar toane – sau poate o supăraseră oamenii și îi pedepsea cu vâpaie. Doar în lacul Ochiul Muntelui, bine adăpostit în pădurea de brazi, a mai rămas destulă apă pentru sălbăticiuni, iar Vâlva s-a ascuns acolo, așteptând. Întunecat de umbra pădurii, lacul mai păstra încă răcoarea primăverii.

Urcam sprijinindu-mă în toiagul de alun, de care nu mă despărțeam aproape niciodată și transpirația îmi aluneca

supărătoare pe spate și pe ceafă, pe sub coada groasă, în care îmi împletisem părul. Alături de mine, sărind cu sprinteneală peste pietre și măracini, era Varkana, o lupoaică albă, sălbatică și nesupusă. O găseam adesea așteptându-mă în fața casei sau lângă izvor. Uneori mă însoțea peste tot întreaga zi sau doar mă privea, întinsă în fața ușii deschise, lucrând la tincturile, ceaiurile și alifiile pe care le pregăteam, apoi dispărea zile în șir sau chiar săptămâni. Nu știam exact de unde a venit, a apărut acum mai bine de doi ani, probabil de pe Tărâmul Celălalt, și simțeam în ea ceva cunoscut, o zeitățe a munților și a pădurilor sau poate un spirit al unui strămoș care trebuia să mă protejeze.

Făceam parte din poporul nemuritorilor și trăisem întotdeauna în adâncul munților, la fel ca ei, acolo unde zeii își aveau lăcașul cel veșnic, căci strămoșii mei au fost kapnobatai¹, dintre cei care umblă prin nori. Dar puterile mele erau mult mai mari decât ale lor. Puteam stăpâni toate cele patru elemente pe care era clădită această lume, cunoșteam tainele plantelor vindecătoare, iar, de când trăiam singură, începusem să înțeleg și graiul animalelor. Era suficient să le privesc în ochi și știam imediat tot ce voiau să îmi transmită.

Trecusem de șaptesprezece ani și eram deja singură în munți de trei ani, de când Petra, căreia îi spuneam bunică, deși nu era bunica mea, m-a părăsit pentru a trece în nemurire. Dar pentru mine muntele, cu potecile lui ascunse și

¹*Kapnobatai* sau *Ktistai* sunt preoți asceți traco-geți și geto-daci, călători prin nori sau umblători prin fum, numiți așa deoarece locuiau în zonele montane înalte, acoperite cu nori. Unii cercetători consideră că tagma solomonarilor ar proveni din ordinul monastic al dacilor – ktistai – deoarece locuiau „în locuri solitare, în păduri sau aproape de lacurile montane”. Există și formele kapnobanți, capnobanți și ctiști.

sălbatică, nu era niciodată nici înfricoșător, nici misterios. Era casa mea, locul unde mă conectam cu simplitatea uimitoare a naturii. Fiecare stâncă, fiecare râpă, piatră, floare sau fir de iarbă avea mereu ceva să îmi spună și să mă învețe. Pe pădurile adânci și întunecate din care îmi culegeam hrana, plantele de leac și lemnele, le vedeam înălțându-se mereu, fără să se lase doborâte nici la vreme de furtună, nici la iarnă grea. Niciodată nu mi-au dezvăluit puterile lor ascunse la prima vedere, nici punctele slabe. Am învățat să fiu ca ele. Tăcută. Îmi ascundeam secretele și vorbeam puțin.

„Cuvintele”, îmi spunea Petra, „sunt uneori ca o sabie cu două tășuri. Odată spuse, nu mai pot fi luate înapoi. Fii înțeleaptă și măsoară-ți întotdeauna cuvintele. Învăță să taci. Acesta este un obicei încântător.”

Nu știam exact în ce lună m-am născut și nici nu am aflat vreodată. Dacă o întrebam, ridica din umeri. Nu știa nici ea. Petra era cu adevărat precum numele ei: tare ca o stâncă și înțeleaptă. Mă învățase până atunci tot ce trebuia să știu despre plante și puterile lor vindecătoare, cum să supraviețuiesc singură în sihăstria munților și cum să-mi descopăr legăturile cu elementele naturii și cu viețuitoarele. Să poți vindeca bolile era un dar divin, iar Petra îmi transmisese prin viu grai și în cea mai mare taină toate învățăturile și toate legile naturii, cunoscute de către strămoșii mei sacerdoți. Doar descântecelor nu mi le spusese niciodată, căci nu existau unele dinainte stabilite. Ele veneau de la zei, ca un semn al puterii lor de vindecare. Trebuia să rostesc întotdeauna ceea ce simțeam pentru vindecarea sufletului, corpul și sufletul fiind una și neputându-se vindeca una dintre părți fără cealaltă.

„Trupului trebuie să-i dăm îngrijire împreună cu sufletul, iar sufletul se vindecă prin descântece, adică vorbe frumoase,

care fac să se nască în suflet înțelepciunea; odată ce aceasta apare, se va bucura de sănătate și trupul. Să nu încerci niciodată să tămăduiești o parte fără cealaltă”, îmi spunea ea de fiecare dată când pregăteam leacurile.

Nu știam să fi avut o altă viață dinainte de bunica Petra, pentru că nu-mi spusese niciodată și nu cunoscusem alt părinte în afara ei. Trăind izolate în munți, nu cunoșteam aproape nimic din viața familiilor din sat. Când o întrebam ceva despre asta, îmi spunea că era destinul nostru și așa trebuia să trăim, pentru că traiul în singurătatea muntelui ne ajuta să coborâm în adâncul propriilor noastre ființe, în liniștea noastră interioară, ca să ne descoperim pe noi înșine. Doar așa puteam să îi vindecăm pe ceilalți cu leacurile noastre. Acceptam mereu această explicație, fără să mai insist. Pregăteam împreună ceaiuri, alifii și tincturi, schimbându-le rareori în sat pe câteva feluri de hrană ce nu aveam cum să le găsim în pădure și care ne ajutau să supraviețuim. Ne obișnuiserăm cu foarte puțină mâncare. Chiar dacă simțeam și știam că eram diferită, trăisem ani fericiți cu Petra, ca orice copil, nestingherită de viață. Nu-mi băteam capul că nu aveam ce să mănânc, căci întotdeauna se găsea câte ceva, sau cu ce să mă îmbrac. Ascultam și învățam tot ce-mi spunea și nu existau nici suferințe, nici dureri, nici umbre ale trecutului, nici griji ale viitorului.

Tot ea m-a învățat să citesc pe câteva pergamente aduse de la căpetenia satului, să trag cu arcul și să vânez, dar legătura mea cu animalele mă împiedica să mai fac asta. Nu mai vânasem de la paisprezece ani și nici nu aveam de gând să o mai fac vreodată. Singura carne, pe care o mâncam rareori, era peștele cumpărat din sat în schimbul ceaiurilor mele.

Satul, cu casele lui din bârne de stejar așezate pe o temelie de piatră, acoperite cu cetină, mușchi și paie, cu un pridvor în

față, ce se întindea și împrejurul lor, și cu acoperișul susținut de stâlpi sau doar adăpostit sub o streășină lată, era locuit de urmașii dacilor appuli², cei voinici și puternici, și se afla pe domeniul unui castel. Doar casele celor mai avuți, puține la număr, erau ceva mai mari – cu etaj și mai multe încăperi – și aveau acoperișul din șindrilă.

În interiorul zidurilor de piatră ale fortificației castelului era o piață, alta decât cea din sat. Acolo puneam piciorul și mai rar. Castelul fusese clădit pe o parte dintre ruinele vechii noastre cetăți Apoulon³, iar familiile nobile, care îl stăpâneau de aproape trei sute de ani, deși se născuseră printre noi și ne luaseră obiceiurile și datinile, erau considerate încă străine și cotohotoare, pentru că primul cavaler care venise aici fusese un tribun, comandant al unui detașament de cavalerie, trimis tocmai de la Roma, să ne supună. Vechiul Apoulon dacic fusese locuit de triburile unite ce-și aveau sălașul în zona centrală a Marisului⁴ și pe o parte a Munților Apuseni, iar stăpânirea romană fusese greu de îndurat pentru strămoșii actualilor săteni.

Pe sub umbra muntelui trecea drumul romanilor, Via

² Appulii erau un trib dacic ce locuia în zona Mureșului mijlociu, cu centrul la Apulon, așezare cunoscută azi sub numele de Piatra Craivii, aflată în apropiere de Alba Iulia. Sunt menționați în textul antic *Consolatio ad Liviam*. Hadrian Daicoviciu, în *Dacii*, specifică faptul că au fost amintiți de Hecateu: „tribul appulilor (cei puternici, cei voinici), locuind în ținutul așezării Apulum”.

³ Cetatea dacică Apoulon, cunoscută ca un „centru spiritual” al dacilor, se află în apropiere de Cricău, la aproximativ 20 km nord de Alba Iulia, și este așezată pe o stâncă uriașă, o locație strategică, la 1.083 m altitudine. Construită la poalele Munților Trascău, între văile Cricăului și Bucerzii, a fost ultima cetate cucerită de romani în perioada de expansiune în Dacia. A fost construită de regele Rubobostes, sec II d. Hr.

⁴ Mureșul.

Magna, de la Apulum către Napoca, dar eu nu fusesem niciodată într-un oraș. Apulum fusese capitala noastră și își luase numele de la cel al tribului, dar orașele decăzuseră mult după războaiele împotriva romanilor și vechea Dacie era demult fărâmițată. Erau acum doar ginți, mai mari sau mai mici, și obști sătești, așa, ca în satul de jos.

Nu prea comunicam cu oamenii și, prin urmare, nu știam prea multe despre ce se întâmpla în lume, dar, când se rătăceau pe la casa mea din bârne groase de stejar, aidoma celor mai mici din sat, sau mă căutau intenționat pentru vreo licoare, mă bucuram să schimb câteva vorbe cu ei și să aflu câte ceva despre mersul lucrurilor. Puținele conversații mi se păreau povești fascinante despre o lume pe care nu o cunoșteam.

Deși vara era abia în primele ei zile, căldura le amuțise până și pe păsări, retrase în răcoarea brazilor, și auzeam florile ce mureau pe pajiști: „Ne e atât de sete, Iiana. Adu-ne ploaia!”

Nu puteam lăsa să moară lumea din jurul meu. Trebuia să le redau cât mai repede seva vieții, mai ales că stătea în puterea mea să fac asta, așa că, îndată ce trecuse amiaza, am aruncat câteva ramuri de nuc în izvorul de lângă casa mea, pentru a dezlega apele cerului, mi-am luat toate cele necesare pentru ritualul de chemare a ploii și am plecat pe drumul abrupt, spre altarul de piatră al strămoșilor. Am trecut de torentul secăt în albia la fel de uscată a unui pârâu și m-am oprit să aprind ofranda din plantele culese: bozul cu flori albe și miros neplăcut, brusture și saschiu, spânz și rodul pământului, romaniță, menta de apă și drăgaică albă. Am rostit încet primele cuvinte care mi-au venit în minte și am simțit cum Vâlva devenea atentă la ceea ce făceam: „Foc aprins pe drumul apei, zi peste noapte, lumină peste

întuneric.”

Am stins apoi jarul cu grijă, turnând apă de izvor din plosca de lemn pe care o purtam mereu cu mine, și am pus cenușa în două frunze mari de brusture, pe care le-am așezat în traistă.

Pe măsură ce urcam mai sus pe munte, căldura se domolea și speram să găsesc nesecată valed pârâului cel mare care străbătea ținutul. Am ajuns după ce soarele mai urcase cale de aproape trei sulite pe cer și m-am bucurat, văzând că printre pietre se mai scurgea încă un firicel firav de apă. Mi-am scos traista și arcul de pe umăr și le-am lăsat în iarbă. Am presărat deasupra apei cenușa dintr-una dintre frunzele de brusture, ca ofrandă pentru Vâlvă, și am bătut apoi cu toiagul meu de alun în albia râului: „Să vină ploaia binefăcătoare!” Varkana, dornică și ea de apă, a așteptat să termin și abia apoi s-a aplecat să-și potolească setea.

Am stat câteva clipe amândouă, căutând norii, dar cerul era încă sclipitor, iar aerul – lipicios. Am pornit din nou, croindu-mi drumul cu toiagul prin iarba înaltă ce-mi foșnea uscată sub tălpi și printre tufele de zmeură, până pe platou și am găsit repede desișul în care se ascundea altarul de piatră, ce părea crescut acolo din pământ. Mi-am pus mantia albă, l-am curățat de frunze uscate și alte resturi și l-am spălat cu apa care îmi mai rămăsese în ploscă. În mijlocul altarului, cu câteva crenguțe de tei – copacul nostru sacru prin care Zeița-Mamă ne proteja și pe noi și pe animale - am aprins un foc, apoi am presărat în forma unui cerc cenușa din cealaltă frunză de brusture, pe care o păstrasem în traistă. Întinsă în iarbă, Varkana mă urmărea cu atenție.

Mi-am scos bagheta din alun, legătura mea cu celelalte lumi, și m-am concentrat deasupra altarului presărat cu cenușă, chemând zeitățile naturii: „Duh al pământului și

vâlvă a apei, spirit al cerului și zână a vântului, duh al focului și vâlvă a ploii, vă chem să aduceți apele, să dezlegați norii și să sloboziți ploaia, să udați câmpurile, pajiștile și pădurile, să umpleți cu apă pâraiele și râurile. Vâlvă a apei, adu-ne înapoi hrana norilor și a cerului! Ploaie care ne hrănești, curgi doar cât ne trebuiești!”

Am îngenuncheat lângă altar și am presărat cu grijă peste flăcări câteva boabe de grâu, să nu se usuce recoltele și florile de drăgaică galbenă, pe care le păstrasem separat, apoi am înăbușit focul cu crengi.

Norii s-au adunat deja, Varkana s-a ridicat și a scos un urlet prelung, iar eu mi-am pregătit o săgeată în arc, pentru a-l îmbuna pe Gebeleizis, zeul fulgerelor și al furtunii. Am îndreptat arcul spre nori, despiciând cerul cu săgeata mea pentru ploaia binefăcătoare.

Mi-am strâns apoi repede lucrurile, împăturind cu grijă mantia albă pe care o îmbrăcam întotdeauna pentru ritualuri, și am început să alerg spre casă, deși știam că nu aveam cum să ajung înaintea ploii. Varkana gonea și ea spre pădure, cu blana zbârlită și toate simțurile în alertă. Când am intrat în umbra codrului, vântul s-a pornit, iar păsările speriate țipau, căutându-și adăpost prin frunzișurile dese. Vântul s-a prefăcut apoi într-un uriaș nebun, răscolind vârfurile copacilor bătrâni și împrăștiind frunzele, și un murmur adânc, ca un oftat, a trecut din scorbura în scorbura. Norii, în straturi ce se îngroșau tot mai mult, se adunau din toate direcțiile, îngrămădindu-se unii peste alții, umbrind pământul. Săgeți subțiri de foc, pornite din creștetul cerului, îi brăzdau în răstimpuri, iar tunetele crăpau parcă cerul și pământul, ecoul lor rostogolindu-se prelung printre munții ascunși de pânza de apă. Cu obrajii îmbujorați de alergătură și genunchii zdreliți de nenumăratele căzături, am chiuit de fericire când

ploaia dezlănțuită m-a udat în câteva clipe. O pânză deasă de apă s-a lăsat din cer până în vale, iar șuvoaiele gâlgâitoare au pornit de pe toate văiugile. Părul meu lung până la șolduri, blond-roșcat, mi s-a desfăcut din împletitură, lipindu-mi-se de obraji și de gât, dar nu m-am adăpostit sub copaci. Am întins mâinile și mi-am ridicat fața către cer, să primesc ploaia la fel ca pământul uscat și însetat, ce o înghițea cu nesat.

Când am ajuns, în sfârșit, la adăpostul casei, Varkana m-a părăsit, strecurându-se prin tufele pline de apă. S-a mai întors o dată, privindu-mă până în adâncul sufletului cu minunații ei ochi albaștri, apoi s-a pierdut în pădure.

Noaptea, ploaia s-a dezlănțuit în continuare, neobosită, și o auzeam răpăind pe acoperiș și bătând în obloanele ferestrelor, iar vântul urla plângător prin frunzișuri. A căzut întreaga săptămână și eu am lăsat-o, nu am alungat-o nici cu toaca de lemn, nici cu ofrandă din cenușa plantelor, căci pământul avea mare nevoie de apă. Am ieșit doar cu donița de câteva ori, până la izvorul de lângă cabană, ocupându-mi zilele cu plantele mele și pregătind amestecuri pentru ceaiurile și alifiile pe care sătenii mi le cereau cel mai mult.

Casa mea mirosea minunat, de la mulțimea plantelor întinse la uscat pe prispele zidite de jur împrejurul pereților sau atârinate de grinzi. Vara tocmai sosise, iar în noaptea cea mai scurtă, exact la mijlocul ei, în puterea nopții, când binele și răul erau puse în cumpănă, am cules plantele de leac, transformând prin acest ritual puterea cea mare a spiritelor în forță de vindecare.

Am ales câteva frunze proaspete de cicoare pentru o salată, iar rădăcinile le-am pus la uscat. Am umplut apoi săculeții, cusuți în lungile după-amiezi ale iernii, cu pulbere pentru ceaiuri și, de data asta, am făcut o cantitate mai mare, pentru ziua când voi coborî în sat. Apoi am ales cu grijă

frunze și flori pentru cataplasme, busuiocul pentru dureri în gât, fierbințeală și înțepături de insecte, limba cerbului pentru tuse, boli de plămâni, febră și diaree, dar, mai ales, pentru rănilor care se închid greu, cimbrul și avrămeasa tot pentru tuse, menta și pelinul pentru stomac, drăgaica pentru rinichi și ficat și rostopasca, din care făceam alifie, pentru durerile de oase și încheieturi. Breiul îl cereau mereu fetele tinere, pentru creșterea părului, iar din tătăneasă făceam cea mai bună alifie pentru răni, arsuri și oase rupte și scrântite. Am pus sulfina laolaltă cu bozul și pelinul, pentru vopsitul pânzelor și al lânii, iar o altă parte din sulfină – la păstrare, pentru a da culoare și miros plăcut săpunului. Am umplut și câțiva săculeți, pentru pus în lăzile cu haine. Pentru fiecare leac pe care îl preparam, rosteam în șoaptă un descântec, invocând boala și spiritul rău care o produceau, chemând prezența și puterea zeului vindecător Zamolxis. Petra își cânta uneori descântecule, dar eu preferam șoaptele tainice.

Fiecare plantă aduna în ea lumina și căldura soarelui, precum și puterea de vindecare în diversele ei părți, dar, pe lângă toate acestea, absorbea și energii bune – sau dimpotrivă. Unele energii le permiteau duhurilor și spiritelor rele să se simtă ca la ele acasă, altele însă le alungau, chiar și în cantități mici. Pe acestea din urmă le alegeam eu și ele veneau în ajutorul meu, pentru a lupta împotriva răului.

Am așezat separat o parte dintre plantele ce puteau fi folosite împotriva farmecelor făcute de duhurile apelor și ale pădurii: floarea focului cu flori albe și cea cu flori trandafirii – pentru alungarea Ielelor, împreună cu avrămeasa, pelinul, leușteanul și odoleanul. Câteva măhuri mici din pelin, pentru alungarea duhurilor rele, erau și ele gata pregătite într-un mănunchi și apoi am zdrobit frunze de drăgaică, ce vor sta în rachi, pentru tratarea loviturilor. Multe dintre plantele pe

care le-am cules se folosesc și pentru farmece de dragoste, pentru aflarea ursitului sau pentru a face rău cuiva, dar, deși mi se ceruse de câteva ori, eu nu făceam asemenea vrăji. Plantele mele erau doar pentru vindecare și apărare.

Nici n-am simțit cum zbură timpul și doar răpăitul ploii pe acoperișul de bârne și cetină al casei mai tăia liniștea pădurii. La apus, pe care mai mult l-am ghicit după dunga roșiatică de la orizont, căci astrul nu se arătase toată ziua, m-am rugat soarelui să ia cu el toate relele în cealaltă lume și ziua să se încheie cu bine. Spre seară, la vremea când căprioarele se adăpau la izvor, am auzit chemarea Vâlvei, căreia eu îi spuneam Fata de Apă.

Am ieșit la izvor, iar ea s-a înălțat, cu apa șiroindu-i pe chipul deosebit de frumos. M-a privit încrunțată, înaltă și rece, cu pielea extrem de albă și părul când verde-albăstrui, când blond și lung până mai jos de genunchi.

– De ce ai adus ploaia, Iiana? Muritorii nu merită să fie salvați. Tu ești ca și noi, de pe Tărâmul Celălalt, și într-o zi te vei întoarce acolo. Știi foarte bine asta. Acum va trebui să înec pe cineva. Dacă îmi iese vreun om în cale, la râu sau la Ochiul Muntelui, o să-l trag în adâncuri. Am să mai răpesc un muritor, să îl fac slujitorul meu.

– Bunica Petra mi-a spus că rolul meu este să îi ajut. Și mai am multe de învățat, iar acum, că ea nu mai este cu mine, trebuie să îmi dau singură seama de multe. Încă nu a venit vremea să mă întorc. O să simt asta. Și-apoi nici tu nu ești întotdeauna rea. Le-ai dat de atâtea ori ploaie pentru grâne și i-ai ferit de trăsnete și de grindină. S-a întâmplat, cu siguranță, ceva.

– E vorba de flăcăul acela din sat, Romanh. Am vrut să-l atrag în mrejele mele, dar și-a dat seama imediat. E mai isteț decât trebuie. Pescuiește adesea la râu și mi-ar fi plăcut să-l

transform într-unul dintre frumoșii mei pești aurii, dar nu am reușit, eu, Fata de Apă, după care și florile își întorc capul, iar păsările cântătoare își opresc trilurile când apar! Într-o noapte din primăvara asta l-am așteptat pe mal, prefăcută într-o copilă săracă, fără adăpost și flămândă. Luna se oprise și zăbovea pe cer, așteptând să vadă cum îl trag în adâncuri. Mi-a dat din mâncarea lui și a vorbit cu mine, dar nu m-a dus la casa lui, așa cum aș fi vrut. Atunci am început cântecul meu fermecat, „Ceasul a sosit și voinicul n-a venit”, el a pășit în apă cu un picior și, când eram gata să ridic apele deasupra lui, o bufniță a țipat prelung pe o creangă deasupra apei, iar el s-a dezmeticit îndată și a călcat repede înapoi. Niciun muritor nu rezistă cântecului meu, dar el m-a alungat cu un descântec străvechi, făcut cu propria mea apă. A aruncat-o peste umăr și a rostit:

Fată de Apă din lacrimi de ploaie

Vrăjile tale să piară-n șiroaie

Fată de apă cu părul din soare

Vrăjile tale să nu mă-mpresoare.

– Aș vrea să aflu mai multe despre el, continuă ea. Nu am reușit să-i pătrund în minte. Ar trebui să mă ajuți. Tu poți să-l urmărești. Dacă vei avea nevoie vreodată de mine, o să te ajut și eu. Sau poate te iert fiindcă ai adus ploaia.

– Știi foarte bine că nu prea părăsesc muntele. Cobor în piața satului doar când am nevoie de mâncare. Cum aș putea să-l urmăresc?

– Găsești tu o cale, șopti Fata de Apă și se scurse înapoi în izvor.

Se întunecase de tot și doar o margine de lună se zărea luminând slab din spatele unui nor. Mi-am așezat mantia udă de ploaie în fața vetrei și am terminat de pregătit, la lumina unei lumânări, alifia de drăgaică pentru bolile de piele.

Ploaia s-a rărit într-un sfârșit, norii zburătăciți de vânt s-au împrăștiat deasupra munților și arcul multicolor al unui curcubeu s-a înălțat, asemenea unei porți, spre lumea de dincolo de nori. Apoi, lumina dimineții a împrăștiat negurile și ziua s-a arătat minunată, liniștită și senină. Am inspirat adânc aerul care se răcorise, parfumat de aroma dulce a pământului și a pădurii. Apa mai strălucea încă pe scoarța copacilor, iar prin coaja alunului de lângă casă auzeam zvâcnirile sevei reînviată de ploaie.

Bunica Petra mă învățase să fiu foarte atentă la lumea înconjurătoare, la mirosuri și sunete, la senzații și să asimilez tot ceea ce percep. Multe dintre învățăturile ei au căpătat rost abia acum. Pentru cunoașterea și înțelegerea lumii și pentru a putea fi una cu toate elementele naturii, aveam nevoie de o minte care nu era pierdută în gânduri. Oricum, viața pe munte mă făcuse să am mereu toate simțurile în alertă și înțelesesem treptat că eu, plantele, pădurea, copacii, soarele, ploaia suntem părți doar aparent separate, dar, de fapt, compunem un singur corp și pot să comunic cu ele. Separarea e doar o iluzie, creată de înțelegerea lumii prin intermediul simțurilor noastre limitate.

„Locul în care te afli acum”, îmi spunea adesea, când o întrebam de ce nu locuim și noi în sat, „este cel încercuit de strămoșii tăi pentru destinul tău. Aici înveți să fii fericită cu tine însăși. Fericirea ta nu poate să vină de la ceilalți, oricât de mult îți dorești să trăiești printre oameni. Te înțeleg, e firesc să dorești să cunoști alți copii și să vezi cum e viața în sat, dar fericirea ta trebuie să vină doar de la tine însăși, de la ceea ce ești tu, iar pentru a afla ceea ce ești cu adevărat, trebuie mai întâi să înveți să prețuiești singurătatea și să te simți bine

când ești singură doar cu tine. Vei pleca de pe munte doar când va veni timpul să străbați porțile.”

– Despre ce porți vorbești, bunico? Ale castelului? o întrebam cu naivitate.

– Vei ști singură când va veni vremea.

Nu spunea niciodată mai mult decât era necesar în momentul respectiv și mă lăsa să-mi descopăr singură legăturile cu elementele vieții, cu plantele și animalele.

